

Domáci test na kortizol a následná liečba	2
Online, lekar.sk, 7. 4. 2026, 10:51	
Otec chorého Vilka sa vydal na 400 km dlhú cestu: ZÁCHRANA syna! Nájde milión dobrých ľudí?	4
Online, cas.sk, 7. 4. 2026, 12:30	

Domáci test na kortizol a následná liečba [✉](#)

📅 7. 4. 2026, 10:51, Zdroj: [lekar.sk](#) [✉](#), Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ, Lekárska fakulta UPJŠ**

Dosah: 5 536 GRP: 0,12 OTS: 0,00 AVE: 359 EUR

Domáci test na kortizol a následná liečba

V tomto článku sa dozviete

Testy na kortizol Typy testov na kortizol Interpretácia testu na kortizol Diagnostika hladiny kortizolu Čo robiť s domácimi výsledkami testu na kortizol? Liečba kortizolu

Hladinu kortizolu si viete orientačne skontrolovať aj doma, najčastejšie slinným testom. Výsledok vám však sám osebe diagnózu nepovie, môže len naznačiť, že sa v tele deje niečo, čo stojí za pozornosť. Vysvetlíme vám, kedy majú domáce testy na kortizol zmysel, ako ich čítať a kedy je správny čas objednať sa k endokrinológovi.

Testy na kortizol

Test na kortizol je vyšetrenie, ktoré meria hladinu kortizolu, hormónu vytváraného nadobličkami. Meria sa z krvi, slín alebo moču. Testom dokážeme odhaliť, či je tvorba kortizolu primeraná a či zodpovedá očakávanému dennému rytmu, pričom vyšetrenie môže prebehnúť v laboratóriu alebo pri niektorých typoch aj domácim odberom slín.

Vyšetrenie má význam najmä vtedy, keď sú prítomné príznaky nadbytku alebo nedostatku kortizolu, alebo ak je podozrenie na hormonálnu poruchu po dlhšom užívaní kortikoidov.

Vyšetrenie hladiny kortizolu

V prípade podozrenia za zvýšené alebo znížené hladiny kortizolu vás všeobecný lekár pošle na vyšetrenie k odborníkovi na hormóny – endokrinológovi, ktorý hladinu zisťuje odberom krvi. Všeobecný lekár môže pacienta poslať na takéto vyšetrenie pri príznakoch, ako sú:

nevysvetliteľná únava, kolísanie tlaku, svalová slabosť, nevysvetlené priberanie, typická redistribúcia tuku v oblasti brucha a tváre, hyperpigmentácia kože, vysoký krvný cukor, po dlhšom užívaní kortikosteroidov.

Najčastejšími príčinami vysokej hladiny kortizolu je Cushingova choroba alebo nadbytočná tvorba kortizolu pri liečbe kortikosteroidmi, a naopak, nízke hladiny sú typické pre Addisonovu chorobu.

Ochorenie Príznaky Cushingova choroba Tukové ukladanie (mesiacovitá tvár, tuk na trupe), vysoký krvný tlak, strie na koži, svalová slabosť, osteoporóza, výkyvy nálad Addisonova choroba Únava a slabosť, stmavnutie kože, chudnutie, nízky krvný tlak, závraty a mdloby, nevoľnosť a bolesti brucha

Prečo by ste si mali spraviť domáci test na kortizol?

Výhoda domáceho testu na kortizol je v tom, že je neinvazívny, jednoduchý a pohodlný, pretože sa najčastejšie vykonáva zo slín. Ľudia ním môžu orientačne zistiť, či je hladina kortizolu v odoberanom čase pod alebo nad normou, teda či môže byť narušený jeho prirodzený denný rytmus.

Kde kúpiť test na kortizol a koľko stojí?

Domáci test na kortizol sa na Slovensku dá kúpiť, no jeho dostupnosť je obmedzenejšia než pri bežných samotestoch a najčastejšie sa predáva online. Cena sa veľmi líši v závislosti od stránky, z ktorej test nakúpite. Preto sa viac oplatí klasické laboratórne vyšetrenie indikované lekárom, ktoré je aj spoľahlivejšie.

Typy testov na kortizol

Krvný test na kortizol

Meria hladinu kortizolu v krvi, najčastejšie ráno, keď býva prirodzene najvyššia. Plusom je bežná dostupnosť a rýchle laboratórne spracovanie, mínusom je, že výsledok ovplyvňuje čas odberu a stres zo samotného odberu, ktorý súvisí často aj s návštevou lekára.

24-hodinový močový test na kortizol

Sleduje množstvo voľného kortizolu vylúčeného počas celého dňa. Je užitočný najmä pri podozrení na hyperkortizolizmus, ale nevýhodou je nepraktický zber moču počas 24 hodín a väčšia náročnosť pre pacienta.

Slinný test na kortizol

Zisťuje hladinu voľného kortizolu v slinách, často večer alebo v noci, keď má byť kortizol fyziologicky nízky. Jeho výhodou je pohodlný domáci odber a neinvazivnosť, no ak chcete vedieť presné číslo, samotný set s ktorým si sliny odoberiete musíte zaniest' do laboratória na spracovanie výsledku. Testy z internetu dokážu zhodnotiť iba to či kortizol je pod alebo nad referenčnou hodnotou, no neudávajú presné čísla.

Dexametazónový supresný test

Tento test sa používa v rámci lekárskej diagnostiky pri podozrení na Cushingov syndróm. Nie je to domáci test, ale špecializované vyšetrenie, ktoré sleduje, či sa po podaní dexametazónu (liečivo, ktoré znižuje hladinu kortizolu) kortizol primerane potlačí.

ACTH stimulačný test

Používa sa hlavne pri podozrení na adrenálnu insuficienciu – nedostatočnú činnosť nadobličiek. Je to lekárske vyšetrenie, ktoré preveruje, či nadobličky dokážu po stimulácii vytvoriť dostatok kortizolu, a preto je oveľa vhodnejšie na potvrdenie nízkeho kortizolu než domáci test.

Zdroj: Bigstock.com

Interpretácia testu na kortizol

Domáce testy na určenie hladiny kortizolu zo slín nie sú schopné zhodnotiť presné číselné hodnoty, aký je reálny kortizol vo vašom tele. Fungujú na princípe detekcie podobne ako antigénové testy – podľa toho či kortizolu máte veľa alebo málo sa objaví aj výsledok. Preto je to iba veľmi orientačné.

Na presné stanovenie hladiny kortizolu je nutné vykonať laboratórne vyšetrenie krvi, moču alebo slín – priamo laboratórnou analýzou a nie samotestom.

V nasledujúcich tabuľkách sa nachádzajú referenčné hodnoty hladiny kortizolu meraného laboratóriom.

Referenčné hodnoty kortizolu v krvi Ženy Muži Ráno 7:00-9:00 145,4 – 619,4 nmol/l 145,4 – 619,4 nmol/l Poobede/ večer 94,9 – 462,4 nmol/l 94,9 – 462,4 nmol/l

Referenčné hodnoty kortizolu v slinách Ráno 6:00 až 10:00 < 24,1 nmol/l Poobede 16:00 až 20:00 < 9,65 nmol/l Polnoc ± 30 min < 11,3 nmol/l Referenčné hodnoty kortizolu v moči 140 – 895 nmol/l za 24 hodín

Diagnostika hladiny kortizolu

Diagnostika príčiny nízkeho alebo vysokého kortizolu nikdy nezávisí iba od výsledku domáceho testu a nedá sa spoľahlivo vykonať doma.

Na stanovenie diagnózy je potrebné vyšetrenie endokrinológom na zhodnotenie príznakov, anamnézy, užívaných liekov, času odberu a podľa potreby aj ďalších testov, ako sú krvné testy, 24-hodinový moč, dexametazónový test alebo ACTH stimulačný test.

Čo robiť s domácimi výsledkami testu na kortizol?

Ak máte príznaky, ktoré vás obmedzujú v bežnom živote a necítite sa dlhodobo v dobrej kondícii, navštívte ošetrojúceho lekára. Samotest je len orientačný a nedokáže komplexne zhodnotiť váš zdravotný stav.

Hladina kortizolu môže kolísať v závislosti od denného rytmu, životného štýlu aj užívaných liekov. Preto je pri akýchkoľvek zdravotných ťažkostiach najvhodnejšie obrátiť sa na lekára, ktorý určí ďalší postup.

Liečba kortizolu

Liečba porúch kortizolu závisí od toho, či je jeho hladina zvýšená alebo znížená, a najmä od príčiny problému. Nelieči sa samotné číslo vo výsledku, ale ochorenie alebo stav, ktorý odchýlku vyvolal.

Vysoký kortizol

Najčastejšou príčinou vysokého kortizolu je dlhodobé užívanie glukokortikoidov, teda liekov podobných kortizolu. Z ďalších príčin sa vyskytuje Cushingov syndróm, pri ktorom telo produkuje príliš veľa kortizolu, napríklad pre nádor hypofýzy, nadobličky, pľúc alebo iný zdroj nadmernej hormonálnej stimulácie.

Liečba vysokého kortizolu závisí od pôvodu problému.

Ak je príčinou nádor, základom liečby býva chirurgické odstránenie zdroja nadmernej tvorby kortizolu alebo rádioterapia. Ak operácia nie je možná alebo príčina je iná, používajú sa liečivá znižujúce tvorbu kortizolu, liečivá blokujúce jeho účinok – ketokonazol, metirapón a iné. Ak je príčinou dlhodobé užívanie glukokortikoidov, riešením je postupná úprava liečby pod dohľadom lekára, a nikdy nie náhle vysadenie.

Nízky kortizol

Príčinou nízkej hladiny kortizolu je najčastejšie adrenálna insuficiencia, teda stav, keď nadobličky nevytvárajú dostatok hormónov. Príčinou môže byť:

autoimunitné poškodenie nadobličiek – Addisonova choroba, ochorenie hypofýzy, náhle vysadenie kortikoidov po dlhšom užívaní – kortikoidy nikdy nesmiete vysádzať naraz, ale postupne.

Pri nízkom kortizole je základom liečby substitúcia hydrokortizónom, prípadne prednizolónom či prednisonom, a pri nedostatku aldosterónu sa podáva fludrokortizón.

Autor článku

Medička

Študentka 4. ročníka všeobecného lekárstva na **Lekárskej fakulte UPJŠ** v Košiciach, ktorá pracuje ako medička a sanitárka na neurologickom oddelení Univerzitnej nemocnice Louisa Pasteura.

Zdieľať článok

Obsah na Lekar.sk vychádza z aktuálnych vedeckých poznatkov a konzultácií s odborníkmi. Použili sme nasledovné zdroje

CLEVELAND CLINIC. 2025. Kortisol Test: Čo to je, účel, typy a výsledky MAYO CLINIC. Cushingov syndróm - symptómy a príčiny MAYO CLINIC STAFF. 2024. Addisonova choroba - Diagnostika a liečba MEDIREX, a. s. Kortizol v sére (S-Kortiz) MEDIREX, a. s. Kortizol v zbieranom moči (dU-Kortiz) MEDIREX, a. s. Kortizol v slinách (Kortiz_sliny)

Súvisiace články

Kortizol má pre našu existenciu podstatný význam. V istom zmysle umožňuje komunikáciu medzi našimi myšlienkami a zvyškom tela, „prekladá“ naše pocity...

16.07.2022

Cukrovka – diabetes mellitus – má viacero podôb. Liečba vyplýva z toho, o aký typ cukrovky ide.

29.09.2023

Stres vnímame väčšinou negatívne a spájame si ho s nepriaznivým vplyvom na náš organizmus alebo psychiku. Nenechajte sa však zmiasť,...

01.08.2022

Autor: tonhajzerova

Otec chorého Vilka sa vydal na 400 km dlhú cestu: ZÁCHRANA syna! Nájde milión dobrých ľudí? [🔗](#)

📅 7. 4. 2026, 12:30, Zdroj: [cas.sk](#) [🔗](#), Vydavateľ: FPD Media, a.s., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ, Lekárska fakulta UPJŠ

Dosah: 358 460 GRP: 7,97 OTS: 0,08 AVE: 1600 EUR

Otec chorého Vilka sa vydal na 400 km dlhú cestu: ZÁCHRANA syna! Nájde milión dobrých ľudí?

Láska otca nemá limity! Hoci nie je športovec ani vášnivý turista, Košičan Richard (30) sa na Veľkonočný pondelok vydal na viac ako 400-kilometrovú cestu pešo naprieč Slovenskom. Má jediný cieľ - nájsť milión dobrých ľudí, ktorí jeho synčekovi Vilkovi (2) pomôžu získať šancu na život.

Na prvý pohľad zdravý chlapec totiž trpí vzácnym ochorením - Duchennovou svalovou dystrofiou, ktorá mu postupne ničí svaly a oberá ho o život. Richard sa rozhodol urobiť všetko pre to, aby svojmu milovanému dieťaťu zabezpečil nákladnú liečbu.

Zbalil si to najnutnejšie, obul tenisky, silno objal manželku a milovaných synov a s požehnaním kňaza sa pred Chrámom sv. Alžbety v Košiciach vybral na dlhú cestu pešo až do Bratislavy. Verí, že na každom kroku, na každom kilometri, ktorý zdolá, nájde dobrých ľudí,

ktorí pochopia odhodlanie otca dať svojmu synčekovi šancu na dôstojný život. Cena tejto šance je však privysoká - 3 963 500 eur. Pre bežného človeka nepredstaviteľná suma, ktorá sa odvíja od samotnej náročnej prípravy lieku, genetických technológií, výroby a špeciálneho podania.

Verí v dobro Slovákov

Na platforme Donio má Vilko už dlhší čas založenú zbierku s názvom Zachráňme Vilyho. Hoci ľudia s dobrým srdcom mu na experimentálnu liečbu prispievajú, žiaľ, stále to nie je dost. „Ešte nikdy nebola na Slovensku zbierka s takouto vysokou sumou. Na mojej ceste budem hľadať dobrých ľudí, ktorí prispedia čiastkou v hodnote aspoň jedného kapučína.

Viem, že všade okolo nás sú dobrí ľudia a vzájomne si vieme pomáhať,“ povedal pred odchodom otec Richard, ktorý verí, že takýchto Slovákov nájde milión. Do kampane pre záchranu Vilka sa zapájajú aj známe osobnosti - herci ako Táňa Pauhofová či moderátorka Adela Banášová a ďalší. Na sociálnych sieťach budú vyzývať ľudí, aby sa vzdali jedného kapučína a prispeli sumou 3,90 eura na liečbu pre Vilka.

Boj s časom

Vilko nemá veľa času. Každý deň hrá proti nemu. Prichádza totiž o funkčné svalové bunky, preto by bolo najlepšie, aby mu bol liek podaný čo najskôr. „To pokazené, čo už choroba zasiahla, nevieme vrátiť späť, ale vieme zastaviť jej progres. Ide pre nás o jedinou šancu ako spomaliť ochorenie, prípadne ho zastaviť. Inak postupne oberá nášho chlapčeka o pohyb, samostatnosť a neskôr aj o život,“ vysvetľuje otec.

Vilko je z mentálnej stránky v poriadku, miluje knihy a zaujíma sa o všetko naokolo. „Neuteká, neskáče, má problém vstať zo zeme, často padá. To si však všímame len my,“ opisuje Richard momenty, ktoré im na dennej báze potvrdzujú prítomnosť ochorenia vo Vilkovom telíčku.

Je šanca na záchranu?

Napriek tomu, že ochorenie nie je úplne vyliečiteľné, existuje nádej. Hneď po stanovení diagnózy sa Vilkov otec obrátil na zahraničných aj slovenských odborníkov, ktorí spolupracujú, aby Vilymu podali špeciálnu génovú liečbu. Do jej prípravy je zapojený medzinárodný tím špičkových expertov - profesor Wein z Francúzska, uznávaný špecialista na génové terapie, profesor Škorvánek z **Lekárskej fakulty UPJŠ** v Košiciach, docentka Šoltýsová z Univerzity Komenského v Bratislave a mnohí ďalší.

Dôležité je, že vývoj takéhoto lieku nemusí pomôcť len jemu. V budúcnosti môže otvoriť cestu aj pre ďalšie deti na svete s podobnou genetickou mutáciou. „Vopred ďakujem všetkým dobrým ľuďom na Slovensku. Ak, prosím, nájdeme milión dobrých ľudí, ani 4 milióny eur si nevyžadujú veľké dary. Na svojej ceste budem ľudí prosiť, aby aspoň to, čo by možno zaplatili za jedno kapučíno, darovali Vilkovi. Bola by to cena za záchranu a zlepšenie jeho života,“ povedal Richard pred absolvovaním prvého kilometra na záchranu synčeka.

Čo je Duchennova svalová dystrofia?

Duchennova svalová dystrofia (DMD) je zriedkavé genetické ochorenie svalov. Celosvetovo postihuje približne 1 z 3 500 narodených chlapcov. Zvyčajne sa prejavuje medzi tretím a šiestym rokom života. Je charakterizovaná oslabením a ubúdaním svalstva. Väčšina pacientov s DMD je odkázaná na invalidný vozík už v detskom veku, približne v 9. - 12. roku života. DMD je smrteľné, zatiaľ neliečiteľné ochorenie.

4 míľniky k lieku na záchranu

Celková suma potrebná na vývoj liečby pre Vilka je takmer 4 milióny eur (3 963 500 €). Ide o mimoriadne náročný proces, ktorý prebieha v niekoľkých krokoch:

Kde bude Richard hľadať milión dobrých ľudí?

Autor: Redakcia Nový Čas